

niční řád dopravní pro ony dopravy zboží, k nimž mezinárodní úmluva se nevztahuje, uvedla jeho ustanovení v soulad se všemi nebo některými předpisy oné úmluvy, a to i tehdy, uchylují-li se tyto předpisy od ustanovení obchodního zákona. V §u 51 lit. m), železničního dopravního řádu, jež ministr obchodu ve shodě s ministrem práv, prováděje § 2 a § 4 zákona ze dne 27. října 1892 čís. 187 ř. zák., vydal nařízením ze dne 10. prosince 1892 čís. 207 ř. zák., bylo pak výslovně stanoveno, že odesílatelův podpis na nákladním listě může býti tištěn neb odesílatelovým razítkem nahrazen. Na místo tohoto železničního dopravního řádu nastoupil dopravní řád, zavedený nařízením ze dne 11. listopadu 1909 čís. 172 ř. zák., jehož i v tomto případě jest použití a jenž v §u 56 odstavec 10 stanoví, že v š e c h n y zápisy v nákladním listě smějí býti pořizovány též tiskem nebo razítkem, čímž dovolení, použití tisku nebo razítka, omezené do té doby na podpis odesílatele, bylo pouze rozšířeno na všechny zápisy v nákladním listu (srv. Eger E. V. O. § 56 pozn. 239, str. 236; — Rinaldini E. B. R., str. 121; — Staub-Pisko, čl. 392, §§ 3 (4). Jest také všeobecně známo, že obchodníci a zvláště zasílatelé na nákladních listech připojují podpisy svých firem z p r a v i d l a tiskem nebo razítkem. Druhá námitka žalovaného, na níž trvá v dovolacím řízení, jest, že železniční dopravní řád zná jen j e d n o h o odesílatele, nikoli dva nebo několik. Tuto námitku odbyly nižší soudy tím, že železniční dopravní řád nerozeznává, zda je odesílatelem jediná osoba či několik osob. Ovšem si nižší soudy nepovšimly odst. IX. všeobecných prováděcích ustanovení k §u 56 žel. dopr. ř., že »jako odesílatel smí v nákladním listě býti jmenována jen j e d n a osoba nebo firma.« Z toho však neplyne neplatnost nebo bezúčinnost dopravní smlouvy, osvědčené spornými nákladními listy, na nichž jsou podpisy dvou odesílatelů — žalovaného Rudolfa S-a a Františka Z-a. Dráha mohla — a snad i měla — odmítnouti přijetí nákladních listů, nevyhovujících platným prováděcím ustanovením, ale když tak neučinila, nemohou odesílatelé z toho ve svůj prospěch ničeho vyvozovati. Dráha vzala tím na sebe zvýšené ručení povozníka vůči dvěma odesílatelům; — nemohla by odmítnouti závazky ani vůči tomu, ani vůči onomu; — možné komplikace, k nimž dovolatel poukazuje, šly by na její vrub, a ona musila by se v té příčině vypořádati s oběma odesílateli. Ale s druhé strany může se též držeti obou odesílatelů, učinivších s ní dopravní smlouvu dle §u 61 (1) dopr. ř. Vnitřní poměr odesílatelů se jí nedotýká; formálně jest vůči dráze odesílatelem též Rudolf S., a proto lze souhlasiti s názorem nižších soudů, že v tomto sporu nesejde na tom, zda František Z. zneužil podpisu Rudolfa S-a na nákladních listech čili nic. Když tomu tak, nelze odvolacímu řízení duvodně vytýkati vadnosti proto, že ani v druhé stolici nebyl připuštěn dukaz o tvrzeném zneužití podpisů (razítka) žalovaného, a není tu ani dovolacího důvodu §u 503 čís. 2 c. ř. s.

Čís. 2510.

V tom, že odesílatel, byv k tomu nucen předpisy o vývozu do ciziny, zaslal zboží v t. zv. vagonu sběrném, dlužno spatřovati omluvitelnou odchylku od ujednaného způsobu dopravy (čl. 345 obch. zák.).

(Rozh. ze dne 17. dubna 1923, Rv I 1250/22.)

Vídeňská firma N. koupila od pražského obchodníka tři bedny zboží, jež měly býti zaslány do Vídně na její adresu. Prodávatel zaslal však bedny ve sběrném voze na firmu A. ve Vídni, jež je vydala žalobci teprve po delší době ve stavu vadném. Žaloba o náhradu škody proti prodávateli byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatel shledává zavinění žalovaného v tom, že nejednal podle úmluvy a předpisu zákona, zaslav zboží, pro žalobce určené, cizí osobě, totiž firmě A. ve Vídni. Při tom však nechává dovolatel bez povšimnutí zjištění nižších soudů, že v době, kdy mělo býti zboží ve 3 bednách žalobci odesláno, nebylo přípustno, posílati do Rakouska t. zv. kusové zboží, nýbrž toliko zásilky vagonové a to v cizozemských vagonech a že tedy musilo býti zboží, pro žalobce určené, přiloženo k jiné zásilce vagonové, která mohla býti odeslána na jediného adresáta. Toto zjištění nebylo napadeno. Uchýlil-li se tedy žalovaný od úmluvy, zaslati zboží na adresu žalobcovu, nestalo se tak bez naléhavé příčiny (čl. 345 obch. zák.). Že by byla tato překážka v dopravě kusového zboží trvala jen krátkou dobu, nebylo ve sporu tvrzeno a nelze tedy k této okolnosti hleděti. Nejde tedy o svévoli, nedbalost nebo nedopatření na straně žalovaného při odeslání zboží, nýbrž o nutnou úchylku od smluveného způsobu dopravy. Otázka, zda uvedení avisáta v nákladním listu odpovídalo zákonu čili nic, nemá pro spor významu, poněvadž tato okolnost není v příčinné souvislosti se žalobcovou škodou. Že by byl žalovaný zboží ve sběrném vagonu odeslal jen z toho důvodu, že současně posílal 51 beden železného zboží na firmu A., není zjištěno, a nelze tudíž k tomuto tvrzení přihlížeti, nehledě ani k tomu, že mu odporuje předložená korespondence, podle níž žalovaný odevzdal 3 bedny určené pro žalobce spediterské firmě K. M. s příkazem, aby byly odeslány žalobci. Správně použily nižší stolice na tento případ ustanovení čl. 345 obch. zák., poněvadž otázka, na či adresu má býti zboží odesláno, týká se způsobu dopravy. Když pak jest zjištěno, že žalovaný (jeho spediter) zboží jinak než ve sběrném vagoně na adresu jiné firmy zaslati nemohl, a že tato úchylka od smluveného způsobu dopravy byla nutná, nemůže býti žalovaný činěn odpovědným za škodu, která povstala tím, že firma A. zboží včas žalobci nevydala.

Čís. 2511.

Nezhájil-li soud první stolice znovu jednání, ač tu byly podmínky §u 194 c. ř. s., nepozbývá strana práva navrhnouti, by jednání bylo znovu zahájeno, tím, že neučinila výtek dle §u 196 c. ř. s. proti usnesení, jímž bylo jednání prohlášeno skončeným. K vůli novému přednesu, k němuž provedené důkazy nezavdaly podnětu, nelze navrhnouti, by jednání bylo znovu zahájeno.

(Rozh. ze dne 17. dubna 1923, Rv I 1441/22.)